استفتائات محرّمات احرام

استفتائات محرّمات احرام

[۴۹۱] س ـ آیا کشتن مارمولك و از این قبیل جانوران، درحال احرام اشکال دارد؟

ج ـ از محرمات احرام محسوب نیست.
[۴۹۲] س ـ اگر از روی علم و عمد در احرام حج، قبل از وقوف عرفه، با زوجه خود جماع نماید مسلماً حج او باطل است، و قبل از وقوف مشعرالحرام هم بنابر اقوی باطل است و کفاره دارد و بعد از اتمام در سال آینده اعاده کند، آیا در صورت جهل چه وظیفه ای دارد؟
ج ـ در صورت جهل، عمل او صحیح است و کفاره هم ندارد.
[۴۹۳] س ـ آیا شوهر پس از مُحل شدن می تواند زوجه مُحرم خود را از روی التذاذ دست بزند؟
ج ـ بر مرد مزبور منعی نیست ولی اگر زن نیز لذت می برد، در فرض سؤال نباید حاضر شود، علی الأحوط.
[۴۹۴] س ـ فردی که از احرام درآمده، زنش را که محرم است می بوسد، اگر چه زن راضی نیست، آیا این کار نسبت به مرد و زن چه حکمی دارد؟
ج ـ اگر زن اختیار نداشته، چیزی بر او نیست و بر مرد هم کفاره واجب نشده است.
[۴۹۵] س ـ صابون و بعضی از شامپوها که بویی دارد، آیا می شود برای بدن استعمال کرد یا خیر؟ ضمناً خیلی بوی خوشی هم نیست.
ج ـ اگر صدق بوی خوش می کند، از آن اجتناب کنند۲۲۷ و در غیر این صورت مانع ندارد.
[۴۹۶] س ـ حمل قمقمه آب که در محفظه دوخته نگهداری می شود، برای محرم چه صورت دارد؟
ج ـ احتیاط آن است که آن را به دوش نیندازد و دست گرفتن آن مانع ندارد.۲۲۸
[۴۹۷] س ـ در مورد نظرکردن در آیینه، گاهی نگاه می کند که خود را ببیند و گاهی برای دیدن ماشین وغیره و یا مثلاً برای علاج دردی، آیا برای محرم فرق می کند و یا یکسان است؟
ج ـ احوط، اجتناب است۲۲۹ در همه موارد ذکر شده در سؤال.
[۴۹۸] س ـ در حال احرام عده ای از همدیگر عکس می گیرند و در دوربین عکاسی که آیینه است و یا حالت شفاف و آینه مانندی دارد نظر می کنند، بفرمایید اشکال دارد یا خیر؟
ج ـ اگر معلوم نیست۲۳۰ که در آینه نظر می شود، اشکال ندارد.
[۴۹۹] س ـ آیا سوگند معمولی به حال احرام اشکال دارد، همانند سوگندهای روزمره مردم کوچه و بازار؟
ج ـ قسم به غیر خدا از محرمات احرام نیست.
[۵۰۰] س ـ بعضی به علت عرق‌سوز شدن بدن، احتیاج به پمادی دارند که چربی دارد، آیا مُحرم می تواند از این پماد به بدن خود بمالد یا خیر؟
ج ـ نمی تواند مگر در مورد ضرورت، ولی کفاره ندارد ولو در غیر مورد ضرورت مگر آن‌که بوی خوش داشته باشد، که

کفاره آن یك گوسفند است، اگر چه از روی اضطرار باشد.۲۳۱

[۵۰۱] س ـ در موردی که کنده شدن مو با کشیدن دست به سر و صورت کفاره دارد، آیا فرقی بین عمد و سهو و غفلت هست؟

ج ـ فرق نمی کند به شرط آن‌که دست کشیدن عمدی باشد.

[۵۰۲] س ـ اگر غیر مُحرم از محرم ازاله مو کند یا یکی از کارهایی که بر محرم حرام است و کفاره دارد انجام دهد، چه حکمی دارد؟

ج ـ اگر مُحرم به اختیار خود حاضر شود که مثلاً مُحِلّی سر او را بتراشد حرام است و باید کفاره بدهد، ولی چنانچه بدون اختیار او باشد کفاره ندارد، حتی بر مُحِلّ مزبور.

[۵۰۳] س ـ محرم سرش تر است، اگر بخواهد صبر کند تا خودش خشك شود و وضو بگیرد آفتاب طلوع می کند و نمازش قضا می شود، آیا وظیفه اش تیمم است؟

ج ـ اگر نمی تواند ولو با دست سر را خشك کند، احوط جمع بین وضو با این۲۳۲ حال و تیمم است.

[۵۰۴] س ـ کسی که موی مصنوعی دارد و با همین حال برای عمره و حج محرم شده و اعمال خود را انجام داده است آیا اشکال دارد؟

ج ـ ضرر به عمره و حج ندارد، ولی اگر مرد آن را بر سرش گذاشته است باید کفاره بدهد.۲۳۳

[۵۰۵] س ـ با توجه به حرمت پوشیدن صورت برای زنان در حال احرام، آیا چانه هم جزو صورت محسوب می شود و باید باز باشد یا این که اگر مقنعه ای بر سر گذاشته شود که چانه را تا لب ها بپوشاند مانعی ندارد؟

ج ـ زیر چانه جزو صورت محسوب نمی شود ولی پوشاندن به نحوی که در سؤال ذکر شده اشکال دارد. ۲۳۴

[۵۰۶] س ـ آیا زن محرم می تواند صورت خود را با حوله پاك کند یا حکم سر مرد را دارد که نمی تواند روی آن را بپوشاند؟

ج ـ احتیاط، مراعات شود.۲۳۵

[۵۰۷] س ـ زن ها که در حال احرام برای پوشیدن و در آوردن مقنعه، صورتشان پوشیده می شود، چه صورت دارد؟

ج ـ باید سعی کنند پوشیده نشود، و اگر عامداً و از روی علم پوشیده نشود مانع ندارد.

[۵۰۸] س ـ فرموده اید که محرم از منزل تا مسجدالحرام می تواند زیر سقف برود، آیا کسانی که در مسجدالحرام برای حج محرم می شوند می توانند در مکه زیر سقف باشند؟

ج ـ تا عرفاً در منزل و مکه هستند و در حال سیر برای خارج شدن از مکه نیستند می توانند استظلال نمایند.۲۳۶

[۵۰۹] س ـ کسی که از تنعیم محرم می شود، استظلال برای او چه حکمی دارد؟

ج ـ چون تنعیم جزو مکه شده و مکه منزل است، استظلال در فرض سؤال مانع ندارد. ۲۳۷

[۵۱۰] س ـ میقات عمره مفرده در خود مکه واقع شده است، آیا کسی که در آن‌جا برای عمره مفرده احرام بست، می تواند در اتوبوس سقف دار سوار شود یا خیر، با توجه به این که محل سکونت او مکه است؟

ج ـ در فرض مذکور مانع ندارد.۲۳۸

[۵۱۱] س ـ افرادی از مسجد شجره محرم شدند و شبانه برای مکه حرکت نمودند ولی نزدیك طلوع آفتاب در ماشین سقف دار به خواب رفتند و بعد از طلوع آفتاب بیدار شدند و ماشین را نگاه داشتند، آیا برای مدتی که در حال سیر در زیر سقف بودند، کفاره دارد یا خیر، و الآن که ایستاده اند و می خواهند پیاده شوند، چه حکمی دارد؟

ج ـ برای مدتی که خواب بوده اند، یا ماشین ایستاده، کفاره واجب نیست، ولی اگر بعد از بیدار شدن و التفات و قبل از ایستادن ماشین، استظلال شده ولو اضطراراً، کفاره واجب است.

[۵۱۲] س ـ در حال احرام وقتی ماشین های بی سقف حرکت می کند و سفر انجام می شود، آیا پیاده و سوار شدن از ماشین در حالی که ایستاده است، در صورتی که مستلزم گذشتن از زیر سقف قسمت جلو ماشین است، چه حکمی دارد؟

ج ـ مانع ندارد.

[۵۱۳] س ـ کسانی که از مسجدالحرام برای حج محرم می شوند و از مسجدالحرام در ماشین سقف دار سوار می شوند و مثلاً در عزیزیه که منزل ایشان است پیاده می شوند، آیا سوار شدن در اتومبیل سقف دار از مسجدالحرام به منزل چه صورت دارد، و اگر پیاده نشوند و از اول قصد عرفات داشته باشند حکم چیست؟
ج ـ در فرض اول مانع ندارد۲۳۹ و در فرض دوم احتیاط کنند.
[۵۱۴] س ـ این‌جانب یکی از خدمه کاروان حج هستم، امسال (۱۳۶۵) بعد از درك عرفات به اتفاق مدیر کاروان و معاون و این‌جانب و بانوان کاروان در یك اتوبوسی سربسته قرار گرفتیم و برای درك اضطراری به مشعرالحرام رفته و چون در مسیر مزدلفه به مِنی به راه بندان برخوردیم، لذا در هوای آفتابی در اتوبوس سربسته بودم، ناگاه به یادم آمد که نباید در زیر طاق اتوبوس قرار بگیرم، چند دقیقه ای با علم به اینکه اتوبوس سرپوشیده است مانده و پس از توقف اتوبوس بر اثر راه بندان پیاده شدم، و مابقی راه را تا محل چادر کاروان در منی پیاده طی نمودم، لذا از محضر آن بزرگوار تقاضا دارم بفرمایید:
۱ ـ آیا کفاره تعلق می گیرد یا نه؟
۲ ـ در صورتی که تعلق گرفته باشد باید حتماً در منی ذبح گردد؟
۳ ـ در حالی که اکنون در تهران هستم آیا می توانم قربانی را در محل اقامتم ذبح نمایم؟
۴ ـ در صورتی که خدمه کاروان بودم و به دستور مدیر گروه برای کمك نمودن به بانوان مسن برای رَمْی جمره عقبه عازم منی بودم و از خود استقلال نداشتم، آیا وجه این گوسفند را چه کسی باید بپردازد؟ ستاد حج، مدیر گروه یا این‌جانب؟
۵ ـ چنانچه ستاد حج تقبل نموده باشد ذبح را، آیا از گردن این‌جانب ساقط می گردد یا نه؟
ج ـ باید قربانی کنید و اگر چه باید۲۴۰ در منی ذبح نمایید، لیکن ذبح در محل خودتان هم برای کفاره کفایت می کند و می توانید به مسؤولین در ستاد نیابت دهید که برای شما ذبح کنند و در این صورت ذبح آن ها هم کافی است، ولی بدون نیابت صحیح نیست.
[۵۱۵] س ـ آیا استظلال، مربوط به سایه حاصل از تابش عمودی خورشید است یا حاصل از تابش مایل خورشید را هم شامل می شود؟
ج ـ فرق نمی کند.
[۵۱۶] س ـ آیا استظلال، مربوط به سایه بر سر می باشد یا اگر سایه فقط بر شانه بیفتد استظلال صدق می کند؟
ج صدق نمی کند.
[۵۱۷] س ـ آیا استظلال فقط مربوط به سقف می باشد یا شامل سایه حاصل از دیوار ماشین هم می شود؟
ج ـ شامل نمی شود.
[۵۱۸] س ـ آیا در عرفات هم مثل منی می شود زیر چتر حرکت کرد یا حکم عرفات غیر از حکم منی است؟
ج ـ زیر چتر حرکت کردن در عرفات اشکال ندارد.۲۴۱
[۵۱۹] س ـ در شهر مکه تونل هایی احداث کرده اند که طولش بیش از ۱۵۰۰ قدم می باشد آیا بعد از احرام حج می شود داخل آن با اتومبیل سفر کرد، با علم به اینکه مسقف است؟
ج ـ مانع ندارد، بلی اگر خودش آن راه را اختیار کند و از زیر آن سقف برود اشکال دارد.۲۴۲
[۵۲۰] س ـ آیا محرم به محض وصول به مکه می تواند استظلال نماید و یا بایستی به منزل برسد و بعد از اتخاذ منزل جایز است؟
ج ـ مکه منزل است و با رسیدن به آن استظلال مانع ندارد.۲۴۳
[۵۲۱] س ـ اخیراً از حدود کشتارگاه تا نزدیك جمرات، مسقفی را درست کرده اند، آیا عبور از این راه برای محرمی که هنوز منزل نکرده و از مشعر مستقیم به جمرات می رود جایز است یا نه؟
ج ـ مانع ندارد.
[۵۲۲] س ـ آیا گرفتن ناخن توسط مُحرم از غیر مُحرم جایز است؟

ج ـ اشکال ندارد.
[۵۲۳] س ـ آیا محرم می تواند ناخن محرم دیگر را به قصد تقصیر بگیرد یا نه؟
ج ـ اشکال ندارد.
[۵۲۴] س ـ کندن دندان که بر محرم حرام است، مقصود دندان خودش می باشد یا شامل دندان غیر هم می شود؟ و در تقدیر حرمت در صورت خون آمدن است یا مطلقاً؟
ج ـ شامل دندان غیر نمی شود، هرچند خون از آن بیرون آید.
[۵۲۵] س ـ آیا در حال احرام می توان دندانی را که شدیداً درد دارد و دکتر سفارش می کند که آن را بکشید، کشید، گرچه باعث خونریزی شود؟
ج ـ اگر ضرورت دارد مانع ندارد، ولی کفاره دارد علی الأحوط.۲۴۴
 [۵۲۶] س ـ هرگاه مُحرم سر خود را با چیز دوخته بپوشاند، آیا یك کفاره باید بدهد یا دو کفاره؟
ج ـ باید دو کفاره بدهد مگر در صورت جهل و نسیان.
[۵۲۷] س ـ در بین مردم معروف است که مُحرم نباید به کسی دستور بدهد ؛ مثلاً نباید به کسی بگوید یك لیوان آب یا چای یا چیز دیگر به من بدهید و باید خودش بردارد، آیا اگر در حال احرام چنین درخواستی از دوست خود بکند گناه کرده است یا نه؟ و در صورت گناه آیا کفاره هم دارد یا نه؟
ج ـ اشکال ندارد.
[۵۲۸] مستحبّات دخول حرم
۱ ـ همین‌که حاجی به حرم رسید، پیاده شده و به جهت دخول حرم، غسل نماید.
۲ ـ از برای تواضع و فروتنی نسبت به حضرت حق ـ جلّ و علا ـ پابرهنه شده و نعلین خود را در دست گرفته داخل حرم شود و این عمل ثواب زیادی دارد.
۳ ـ وقت دخول حرم این دعا را بخواند:
«اللّهُمّ إنّكَ قُلْتَ فِي كِتابِكَ وَقَوْلُكَ الْحَقّ: {وَأَذِّنْ فِي النّاسِ بِالْحَجّ يَأْتُوكَ رِجالاً وَعَلى كُلّ ضامِرٍ يَأْتينَ مِنْ كُلّ فَجّ عَميقٍ }. اللّهُمّ إنّي أَرْجُو أَنْ أَكونَ مِمّنْ أجابَ دَعْوَتَكَ، وَقَدْ جِئْتُ مِنْ شُقّةٍ بَعيدةٍ وَفَجّ عَميقٍ سامِعاً لِنِدائِكَ وَمُسْتَجيباً لَكَ مُطيعاً لِأَمْرِكَ وَكُلّ ذلِكَ بِفَضْلِكَ عَلَيّ وَإِحْسانِكَ إِلَيّ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلى ما وَفَّقْتَني لَهُ أَبْتَغِي بِذلِكَ الزُّلْفَةَ عِنْدَكَ وَالْقُرْبَةَ إِلَيْكَ وَالْمَنْزِلَةَ لَدَيْكَ وَالْمَغْفِرَةَ لِذُنُوبي وَالتّوْبَةَ عَلَيّ مِنْها بِمَنّكَ، اللّهُمّ صَلّ عَلى مُحَمّدٍ وَآلِ مُحَمّدٍ وَحَرّمْ بَدَنِي عَلَى النّارِ وَآمِنّي مِنْ عَذابِكَ وَعِقابِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرّاحِمِينَ».
۴ ـ وقت دخول حرم مقداری از علفِ (اذخر) گرفته آن را بجود.
۲۲۷. استفاده مُحرم از صابون عطری و شامپوی معطّر بنا بر احتیاط جایز نیست. (مناسک حج، م ۲۰۲)
۲۲۸. پوشیدن چیز دوخته که به آن لباس گفته نمی شود مانند کمربند و همیان و بند ساعت و مانند آن اشکال ندارد. (مناسک حج، م ۱۶۴)
۲۲۹. نگاه‌کردن مُحرم در آیینه، اگر برای زینت باشد حرام است و گر نه حرام نیست. (مناسک حج، م ۲۰۸)
۲۳۰. در حال احرام تصویربرداری با دوربین عکاسی یا فیلم‌برداری اشکال ندارد. (مناسک حج دست نویس، م۲۱۲)
۲۳۱. اگر بوی خوش داشته باشد، بنا بر احتیاط مستحب، کفّاره آن گوسفند است. (مناسک حج، م۲۲۴)
۲۳۲. می تواند قسمت جلوی سر را تدریجاً خشك کند به‌طوری که حوله تمام سر را نپوشاند و وضو بگیرد. (مناسک حج، م۱۸۰)
۲۳۳. بنا بر احتیاط واجب یک گوسفند کفّاره بدهد. (مناسک حج، م ۱۸۲)
۲۳۴. به حاشیه مسأله ۴۲۹ مراجعه شود.
۲۳۵. اگر حوله را بر روی همه صورت بیندازد اشکال دارد و در غیر این صورت مانع ندارد. (مناسک حج، س۶۰)
۲۳۶. احوط آن است که از قرار گرفتن زیر سایه‌های متحرك مثل اتوبوس مسقف و چتر اجتناب کند. (مناسک حج، م۱۹۲)

۲۳۷. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۳۸. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۳۹. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۴۰. بنا بر احتیاط واجب در منی ذبح کند. (مناسک حج، م ۲۶۸)
۲۴۱. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۴۲. عبور از زیر سقفهای ثابت مانند پل و تونل اشکال ندارد. (مناسک حج، م ۱۹۵)
۲۴۳. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۴۴. به حاشیه مسأله ۴۶۸ مراجعه شود.